

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument na schôdzu

19.10.2011

A7-0366/2011

SPRÁVA

o európskej kinematografii v digitálnom veku
(2010/2306(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajca: Piotr Borys

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	18
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEL'A	22
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	26

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o európskej kinematografii v digitálnom veku (2010/2306(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 167 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z 20. októbra 2005,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách)¹,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1718/2006/ES z 15. novembra 2006 o vykonávaní programu na podporu európskeho audiovizuálneho sektora (MEDIA 2007)²,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady zo 16. novembra 2005 o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných činnosti³,
- so zreteľom na odporúčanie Komisie z 24. augusta 2006 o digitalizácii kultúrneho materiálu, jeho dostupnosti online a o uchovávaní digitálnych záznamov⁴,
- so zreteľom na závery Rady z 13. novembra 2006 o digitalizácii kultúrneho materiálu, jeho dostupnosti online a o digitálnom uchovávaní⁵,
- so zreteľom na závery Rady z 18. a 19. novembra 2010 o príležitostiach a výzvach pre európske kiná v digitálnej ére⁶,
- so zreteľom na oznámenie Komisie týkajúce sa kritérií posudzovania štátnej pomoci z oznámenia Komisie o určitých právnych aspektoch súvisiacich s kinematografickými a inými audiovizuálnymi dielami (oznámenie o kinematografii) z 26. septembra 2001⁷,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010)2020),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 2. júla 2010 o výzvach

¹ Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 327, 24.11.2006, s. 12.

³ Ú. v. EÚ L 323, 9.12.2005, s. 57.

⁴ Ú. v. EÚ L 236, 31.8.2006, s. 28.

⁵ Ú. v. EÚ C 297, 7.12.2006, s. 1.

⁶ Ú. v. EÚ C 323, 30.11.2010, s. 15.

⁷ Ú. v. EÚ C 31, 7.2.2009, s. 1.

pre európske filmové dedičstvo pochádzajúce z analógovej a digitálnej éry (druhá správa o vykonávaní odporúčania o filmovom dedičstve) (SEK(2010)0853),

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. augusta 2010 s názvom Digitálna agenda pre Európu (KOM(2010)0245),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. septembra 2010 o príležitostiach a výzvach pre európske kiná v digitálnom veku (KOM(2010)0487),
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 27. apríla 2010 s názvom Uvoľnenie potenciálu kultúrneho a kreatívneho priemyslu (KOM(2010)0183),
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 13. júla 2011 o online distribúcii audiovizuálnych diel v Európskej únii: príležitosti a výzvy na jednotnom digitálnom trhu (KOM(2011)0427),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. júla 2002 o určitých právnych aspektoch súvisiacich s kinematografickými a inými audiovizuálnymi dielami¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2001 o dosiahnutí lepšieho obehu európskych filmov na vnútornom trhu a v kandidátskych krajinách²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. februára 2009 o sociálnom hospodárstve³,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 2. apríla 2011 na tému Európske kiná v digitálnom veku⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2011 o uvoľnení potenciálu kultúrneho a kreatívneho priemyslu⁵,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanovisko Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A7-0366/2011),

- A. keďže kultúra predstavuje základnú podstatu európskych identít a spoločných hodnôt;
- B. keďže kultúra je stredobodom súčasných diskusií o identite, sociálnej súdržnosti a rozvoji znalostného hospodárstva, ako sa uvádza vo Všeobecnej deklarácii UNESCO o kultúrnej rozmanitosti z roku 2001;
- C. keďže každý má právo zapájať sa do kolektívneho kultúrneho života a užívať si umenie a keďže kinematografické umenie navyše pomáha ľuďom navzájom sa spoznávať a deliť sa o rovnakú ľudskú skúsenosť, pričom prispieva k vytváraniu európskej identity;

¹ Ú. v. EÚ C 271 E, 12.11.2003, s. 176.

² Ú. v. ES C 140 E, 13.6.2002, s. 143.

³ Ú. v. EÚ C 76 E, 25.3.2010, s. 16.

⁴ Ú. v. EÚ C 104, 2.4.2011, s. 31.

⁵ Prijaté texty, P7_TA-PROV(2011)0240.

- D. keďže investície do kultúry prinášajú pri formovaní európskej identity dlhodobé, nehmotné a viacgeneračné výsledky;
- E. keďže európsky audiovizuálny sektor vrátane kinematografie tvorí významnú súčasť hospodárstva EÚ a mal by na celosvetovej úrovni zvýšiť svoju konkurencieschopnosť;
- F. keďže európsky film je dôležitou súčasťou kultúry, podporuje dialóg a porozumenie, stelesňuje a zachytáva európske hodnoty v EÚ i za jej hranicami a pritom zohráva významnú úlohu pri zachovávaní a podporovaní kultúrnej a jazykovej rozmanitosti;
- G. keďže európska kinematografia by mala posilňovať územnú a sociálnu integritu;
- H. keďže digitálny vek poskytuje audiovizuálnemu sektoru nové možnosti, najmä pokiaľ ide o účinnejšiu distribúciu, premietanie a dostupnosť filmov vo filmovom priemysle a o vyššiu kvalitu zvuku a obrazu, ktorú môže ponúknuť európskemu publiku, pričom však pre európsku kinematografiu pri prechode na digitálne technológie znamená aj viacero vážnych problémov, a to najmä vo finančnej oblasti;
- I. keďže digitálne technológie tým prispievajú k plneniu cieľov EÚ a vnútroštátnych cieľov v oblasti premietania a prístupnosti európskych diel a v oblasti sociálnej súdržnosti;
- J. keďže digitálna kinematografická technológia umožňuje pružné plánovanie propagácie a zmeny v danom materiáli na poslednú chvíľu;
- K. keďže prínos prvej fázy digitalizácie európskej kinematografie bol nerovnomerný;
- L. keďže ceny najmodernejších digitálnych zariadení sa v porovnaní s predchádzajúcimi modelmi znížili o približne 25 – 30 % a v súčasnosti sú teda pre európsku kinematografiu a programy financovania prijateľnejšie;
- M. keďže nie všetky kiná sú schopné čeliť výzve digitalizácie kín rovnakým spôsobom;
- N. keďže sa musí súrne dosiahnuť úplná digitalizácia európskeho filmového priemyslu a európskych kín, aby sa zabránilo zhoršeniu prístupu ku kultúrnej rozmanitosti a dostupnosti na viacerých platformách, ktorá by mala mať podporu na európskej a vnútroštátnej úrovni;
- O. keďže nezávislé a klubové kiná tvoria jedinečnú európsku sieť kín, ktorá ponúka rozmanitý program oslovujúci publikum mimo komerčného hlavného prúdu;
- P. keďže by sa mali vziať na vedomie obavy vyjadrované asociáciami klubových kín, ktoré predložili návrhy na osobitné a prioritné opatrenia na propagáciu produkcie a distribúcie nezávislých európskych filmov;
- Q. keďže miestne a regionálne riadiace orgány sú kľúčovými subjektmi pri ochrane a podpore európskeho kultúrneho dedičstva, najmä pri digitalizácii filmov a kín, a preto predstavujú hlavných partnerov v procese digitalizácie;
- R. keďže kiná sú dôležitým prostriedkom na zachovanie kvality života a sociálnej

interakcie v historických centrách miest i na predmestiach a na obnovu mestských oblastí;

- S. keďže európske kinematografické diela musia byť najprv úspešné v Európe, aby boli zaradené do medzinárodnej distribúcie, čo im umožňuje plniť finančné ciele a celkovo predstavuje istú formu kultúrnej spolupráce a diplomacie, prostredníctvom ktorej sa v tretích krajinách šíria nielen diela, ale aj rozličné kultúry európskych krajín;
- T. keďže digitalizácia by mala byť čo najrýchlejšia, aby sa zabránilo dvojitému výrobnému a distribučnému nákladom;
- U. keďže európsky filmový priemysel je v súčasnosti rozdrobený vzhľadom na štátne a jazykové hranice a keďže filmy sa natáčajú v prvom rade pre miestne publikum krajiny pôvodu, ktoré je aj ich primárnym divákom;

Súčasná situácia

1. zdôrazňuje významný prínos európskej kinematografie pre investície do digitálnych technológií, inovácie, rastu a pracovných miest;
2. poukazuje na to, že v roku 2010 sa v kinách v EÚ predala takmer 1 miliarda lístkov, čo poukazuje na pretrvávajúcu popularitu kinematografie a jej obrovský potenciál v oblasti financií, rastu a zamestnanosti;
3. zdôrazňuje, že európska kinematografia má čoraz väčší význam pre hospodárstvo, keďže vytvára viac než 30 000 pracovných miest;
4. zdôrazňuje, že popri hospodárskej dynamike, ktorá vychádza z umeleckého odvetvia EÚ, má mimoriadne významnú úlohu najmä kultúrny a sociálny rozmer európskej kinematografie a že európska kinematografia je významným faktorom kultúrneho rozvoja a identity Európy;
5. konštatuje, že európsky filmový trh je veľmi rozdrobený a rôznorodý, pričom prevažná väčšina kín má len jednu alebo dve kinosály;
6. konštatuje, že väčšinu digitalizovaných kín tvoria multiplexy;
7. konštatuje, že v Európe existujú zemepisne podmienené rozdiely v prístupe občanov ku kinám a filmom, a to predovšetkým vo východnej Európe a vo vidieckych oblastiach;
8. zdôrazňuje význam sociálnej a kultúrnej úlohy kín, ktorá sa musí zachovať, a to najmä vo vidieckych a odľahlých oblastiach;
9. konštatuje, že potenciál európskeho filmového priemyslu neustále rastie, pričom sa však musí postupne zvyšovať aj podiel európskej tvorby uvádzanej v kinách;
10. poukazuje na to, že malé komerčné a nekomerčné kiná zaraďujú do svojho programu európsku tvorbu, čím predstavujú významný prínos k zachovaniu kultúrneho dedičstva;
11. pripomína, že ponuka filmov v kinách sa mení, pričom rastie počet multiplexov a

- výrazne sa znižuje počet kinosál v malých mestách a v historických centrách miest;
12. domnieva sa, že rozmanitosť kinematografického prostredia EÚ sa musí zachovať;
 13. konštatuje, že – čiastočne z dôvodu uprednostňovania komerčne úspešných filmov – je ohrozená rozmanitosť filmov v Európe a sloboda kín rozhodovať o svojom programe, a preto je dôvod obávať sa nezvratného procesu koncentrácie na trhu v oblasti kinematografie;
 14. preto zdôrazňuje, že prechod na digitalizáciu nesmie ohroziť programovú rôznorodosť ani kultúrne zariadenia vo vidieckych a v mestských oblastiach v žiadnej z krajín EÚ a nesmie vyústiť do zatvárania malých a klubových kín v prospech multiplexov;
 15. poukazuje na to, že digitalizácia umožňuje lacnejšiu distribúciu kultúrneho obsahu na vnútornom trhu a zabezpečuje konkurencieschopnosť a rozmanitosť európskej kinematografie;
 16. konštatuje, že sa stále zvyšuje tlak na to, aby boli všetky filmy kompatibilné s digitálnou projekciou, pričom niektoré európske kiná sú už úplne digitalizované;
 17. so znepokojením konštatuje, že existenciu mnohých nezávislých kín ohrozujú vysoké náklady na prechod na digitálnu technológiu a konkurencia zo strany kín, ktoré premietajú najmä filmy z USA;
 18. konštatuje, že nezávislí distribútori majú problémy s tým, aby sa vyrovnali s dvojitými nákladmi, ktoré musia znášať v prechodnom období, čo spôsobuje ťažkosti v celom kinematografickom priemysle;
 19. konštatuje, že udeľovanie multiteritoriálnych alebo celoeurópskych licencií má kľúčový význam pre uvoľnenie potenciálu filmových trhov s online distribúciou, pre presadenie širšieho obehu európskych filmov, pre lepší prístup spotrebiteľov k európskym filmom a pre dostupnosť európskych filmov na platformách videa na požiadanie (VOD – video on demand);
 20. konštatuje, že existuje niekoľko programov EÚ, ktoré majú potenciál podporovať prechod filmového priemyslu do digitálneho veku, ako napríklad program MEDIA;
 21. konštatuje, že nedostatočné financovanie európskej kinematografie sa prejavuje v jej nedostatočnej propagácii na medzinárodnej scéne;
 22. zdôrazňuje, že pri tvorbe kinematografického obsahu majú význam všetky etapy výrobného reťazca a je ich potrebné podporovať;
 23. pripomína, že multimediálne technológie nahrádzajú iné formy komunikácie, a preto je potrebné naučiť ľudí, ako ich prijímať;

Príležitosti a výzvy

24. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby finančne podporili úplnú digitalizáciu, čo sa týka vybavenia kín v EÚ, a zaviedli európske a vnútroštátne programy na podporu čo

najrýchlejšieho prechodu na digitálne technológie a na podporu obehu európskych filmov v audiovizuálnom sektore, ktorý je celosvetovo veľmi konkurenčný;

25. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že tieto programy by mali pružne zodpovedať praktickým požiadavkám;
26. zdôrazňuje, že digitálna kinematografia by sa mala zameriavať na zlepšovanie kvality obrazu a zvuku (pri zavedení rozlíšenia minimálne 2K) s cieľom umožniť poskytovať rôznorodejšiu a pružnejšiu ponuku priamych prenosov, ako aj nahratých záznamov a vzdelávacích, kultúrnych a športových podujatí, a zároveň umožňovať využívanie množstva rôznych inovačných technológií, ktoré budú naďalej lákadlom pre publikum do budúcnosti;
27. zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité podporovať a propagovať produkciu EÚ, a uznáva, že EÚ výrazne prispieva k digitálnej kreativite a inováciám, ako je napríklad formát 3D;
28. uznáva, že hoci je digitalizácia kín kľúčovou prioritou, mal by sa zohľadňovať neustály technologický vývoj, pretože v strednodobom a dlhodobom časovom horizonte bude možno potrebné ďalej sa prispôsobovať novým formátom premietania;
29. pripomína, že pri prechode na digitálnu kinematografiu v Európe je potrebné zamerať sa na vytváranie nových možností distribúcie európskych filmov, na zachovanie rozmanitosti európskej produkcie a na zlepšovanie jej prístupnosti pre európskych občanov;
30. zdôrazňuje, že video na požiadanie môže európskym filmovým spoločnostiam poskytnúť príležitosť osloviť širšie publikum;
31. uznáva, že tvorba a inovácia sú vo všeobecnom záujme, a nalieha pritom, aby sa uprednostňovali a podporovali investície v oblasti programov s cieľom stimulovať ponuku kvalitného kultúrneho obsahu dostupného na sieťach;
32. naliehavo vyzýva malé a nezávislé kiná, aby čo najviac využívali svoj komerčný potenciál, a to prostredníctvom diverzifikácie produktov, vytvárania pridanej hodnoty v súvislosti so službami, ktoré poskytujú, a využívania miesta na trhu, ktoré zaujímajú;
33. domnieva sa, že digitalizácia je veľmi významnou príležitosťou na podporu prítomnosti úradných regionálnych jazykov v kinách, ako aj výučbu cudzích jazykov;

Riziká

34. uznáva, že vysoké náklady na digitalizáciu môžu napriek tomu, že prinesú dlhodobý komerčný prínos, predstavovať značnú záťaž pre mnohé malé a nezávislé kiná, ktoré majú rozmanitý program presahujúci hlavný prúd a ktoré premietajú vysoký podiel európskych filmov;
35. v tejto súvislosti uznáva, že takéto kiná potrebujú osobitnú a prioritnú podporu v prípade hrozby zatvorenia alebo v záujme toho, aby mu zabránili;

36. z tohto dôvodu vyzýva Komisiu, aby navrhla osobitné opatrenia na poskytovanie podpory týmto kinám;
37. konštatuje, že kiná nesú najväčšiu záťaž, pokiaľ ide o náklady na digitalizáciu, a že najmä pre malé a nezávislé kiná je dôležité financovanie z verejných zdrojov, keďže táto záťaž zahŕňa budovanie základnej infraštruktúry, ktorá je dôležitá pre verejnosť a uľahčí poskytovanie lepších kultúrnych služieb než doteraz, a to bez ohľadu na miesto bydliska;
38. uznáva, že kiná sú miestom, kde sa ľudia stretávajú a vymieňajú si názory, a zdôrazňuje, že zánik malých a nezávislých kín, obzvlášť v malých mestách a menej rozvinutých regiónoch, môže obmedziť dostupnosť európskych kultúrnych zdrojov, kultúry a kultúrneho dialógu;
39. zdôrazňuje, že problém malých kín existuje najmä vo vidieckych oblastiach, kde môžu zohrávať mimoriadne silnú spoločenskú úlohu ako miesta stretávania sa;
40. upriamuje pozornosť na ťažkú situáciu malých mestských kín, ktoré ako klubové kiná pomáhajú uchovávať kultúrne dedičstvo;
41. uznáva, že digitalizáciu malých a nezávislých kín je nutné dosiahnuť čo najrýchlejšie, aby tieto miesta ostali otvorené filmom, kultúrnej rozmanitosti a publiku;
42. zdôrazňuje hrozbu, ktorú pre kinematografický priemysel predstavujú podvody v oblasti autorských práv a nelegálne sťahovanie filmov; žiada náležité presadzovanie práv duševného vlastníctva členskými štátmi;
43. ďalej uznáva, že metalické plátna, ktoré vytvárajú výrazné svetelné rozdiely v rámci obrazu, ohrozujú kvalitu premietaných diel a rešpektovanie morálnych práv autorov; keďže metalické plátna sa vyrábajú pre projekciu vo formáte 3D, odporúča, aby sa filmy vo formáte 2D nepremietali na pokovované plátna, a to v záujme rešpektovania morálnych práv autorov a zachovania kvalitného zážitku divákov;
44. pripomína, že európsky filmový priemysel čelí problémom s obehom a distribúciou filmov, najmä nízkorozpočtových filmov, a že mnohé produkcie sa dostanú len na vnútroštátne trhy a len zriedka sa premietajú v zahraničí, čo im bráni v tom, aby sa mohli dostať k širšiemu publiku na celom kontinente a vo svete;
45. varuje pred súčasným nedostatkom vhodnej odbornej prípravy pre premietáčov v oblasti zaobchádzania s novými zariadeniami digitálnej kinematografie a ich prispôbovania každému konkrétnemu filmu v záujme zachovania kvality premietaného diela;
46. uznáva, že digitalizácia audiovizuálnej produkcie a distribúcie predstavuje pre inštitúcie pôsobiace v oblasti filmového dedičstva nové výzvy v rámci ich činností v oblasti zhromažďovania, udržiavania a zachovávanía európskeho audiovizuálneho dedičstva;

Interoperabilita, štandardizácia a uchovávanie

47. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť interoperabilitu systémov a materiálov digitálneho

premietania, ako aj ostatných zariadení, keďže sú osobitne potrebné pre malé a stredné kinosály, ktoré zohľadňujú hospodárske súvislosti európskeho kinematografického trhu, a teda zachovávajú rozmanitosť kín a filmov;

48. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby digitalizácia kín bola čo najviac technologicky neutrálna;
49. odporúča štandardizáciu systémov na základe noriem ISO v oblasti výroby, distribúcie a premietania filmov;
50. domnieva sa však, že najmä v prípade digitálnej projekcie nesmie digitalizácia kín za žiadnych okolností viesť k zavedeniu jediného štandardu;
51. konštatuje, že by to nebolo vhodné ani vzhľadom na ďalší nový technologický vývoj, aký predstavujú napríklad systémy projekcie v kinách využívajúce laserovú technológiu;
52. zdôrazňuje význam štandardizácie systému rozlíšenia 2K (2 000 pixlov), ktorý umožňuje premietanie filmov vo formáte 3D, HDTV a Blu-Ray a služieb video na požiadanie;
53. víta preto skutočnosť, že prostredníctvom normy 2K sa vytvorila jedinečná, otvorená a kompatibilná celosvetová norma ISO pre digitálne projekcie, ktorá zohľadňuje osobitné potreby európskych prevádzkovateľov kín;
54. vyzýva európske a vnútroštátne normalizačné orgány, aby zodpovedajúcim spôsobom podporovali uplatňovanie tejto normy;
55. víta skutočnosť, že Komisia vo svojom pracovnom programe pre normalizáciu priemyselných inovácií na roky 2010 až 2013 informovala o pláne stanoviť do roku 2013 dobrovoľné normy na ukladanie digitálnych filmov do archívov, na ich uchovávanie a premietanie vo formáte 3D;
56. podporuje ďalšiu možnosť financovania menej nákladných projektorov, ktoré možno úspešne používať v kinách, kde sa premieta alternatívnejší obsah, a ktoré môžu byť okrem toho vhodné pre špecializované filmy, napríklad dokumenty a cudzojazyčné filmy;
57. pripúšťa, že hoci archivácia filmov bude vďaka ich digitalizácii alebo čisto digitálnej výrobe technicky ľahšia, v budúcnosti prinesie viac výziev z dôvodu problémov spojených so štandardmi a autorskými právami;
58. odporúča, aby členské štáty prijali legislatívne opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa audiovizuálne diela, ktoré by v budúcnosti mohli byť prvou súčasťou európskej multimedialnej knižnice a ktoré by sa mohli stať významným nástrojom ochrany a propagácie národného dedičstva, digitalizovali, zhromažďovali prostredníctvom mechanizmov povinnej úschovy, katalogizovali, uchovávali a šíрили na kultúrne, vzdelávacie a vedecké účely, pričom sa musia dodržiavať autorské práva;
59. odporúča, aby sa prechod na digitálny formát uskutočnil čo najskôr s cieľom vyhnúť sa

nákladom na výrobu celuloidových aj digitálnych verzií filmov a na dvojité systém distribúcie/prezentácie, čo zároveň dá impulz inzerentom, aby prešli z 35 mm formátu na digitálny formát;

60. vyzýva Komisiu, aby európsku digitálnu knižnicu EUROPEANA využívala nielen ako digitálnu knižnicu pre tlačene diela, ale aj pre európske filmové dedičstvo, a aby podľa toho vymedzila rozsah pôsobnosti knižnice EUROPEANA;
61. zdôrazňuje potrebu podporovať kiná a filmové knižnice, ktoré propagujú a uchovávajú filmové dedičstvo;
62. odporúča členským štátom, aby vytvorili mechanizmy povinnej úschovy digitálnych formátov alebo prispôbili svoje existujúce mechanizmy týmto formátom tým, že budú v prípade digitálnych filmov vyžadovať úschovu štandardnej hlavnej digitálnej verzie;

Štátna pomoc

63. vyzýva členské štáty, aby pri navrhovaní systémov štátnej pomoci pre digitálnu konverziu zohľadnili pravidlá EÚ pre hospodársku súťaž a predišli tým narušeniu podmienok financovania digitálnej kinematografie;
64. vyzýva Komisiu, aby vypracovala jasné usmernenia pre štátnu pomoc na základe skúseností z rôznych členských štátov a zvýšila tým právnu istotu, pričom by sa mala členským štátom ponechať sloboda rozhodovať o podobe financovania filmov a kín na vnútroštátnej úrovni;
65. zdôrazňuje, že verejná podpora by mala byť nielen neutrálna z technologického hľadiska, ale mala by aj zabezpečovať udržateľnosť investícií pri zohľadnení osobitných podnikateľských modelov prevádzkovateľov kín a technických požiadaviek distribútorov;
66. vyzýva členské štáty, aby poskytovali podporu vnútroštátnym filmovým štúdiám a iným relevantným inštitúciám pri prechode na prácu s digitálnou technológiou;

Modely financovania

67. zdôrazňuje potrebu verejných a súkromných investícií pri vstupe kinematografie do digitálneho veku;
68. zdôrazňuje, že na uľahčenie digitalizácie by sa malo na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni sprístupniť pružné a diverzifikované financovanie z verejných aj súkromných zdrojov, najmä na podporu malých a nezávislých kín, v rámci ktorého sa stanovujú priority a doplnkové vzťahy na rozličných úrovniach a určujú sa kvantifikovateľné ciele;
69. zdôrazňuje, že hoci európske štrukturálne fondy predstavujú významný zdroj financovania projektov digitalizácie a vzdelávacích iniciatív, v novom finančnom rámci na roky 2014 – 2020 by sa mala zvýšiť výška financovania, skrátiť čakacie lehoty a zjednodušiť ich uplatňovanie;

70. odporúča, aby financovanie projektov v oblasti digitalizácie z európskych štrukturálnych fondov zahŕňalo záväzky podporovaných kín premietat' európske filmy;
71. okrem toho požaduje mechanizmus na zlepšenie podpory prostredníctvom programov Európskeho fondu regionálneho rozvoja;
72. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rozširovali najlepšie postupy v oblasti financovania digitalizácie vrátane trhových riešení, napríklad združovanie malých kín do sietí s cieľom uzatvárať kolektívne dohody s distribútormi; vyzýva Komisiu, členské štáty a regióny, aby sústredili verejné financie na digitálnu konverziu tým kinám, ktoré nedokážu dostatočne pokryť svoje finančné potreby z iných zdrojov, a aby čo najviac skrátili prechodné obdobie;
73. vyzýva Komisiu, aby dôkladne preskúmala dôsledky, ktoré prináša prechod z tradičného na digitálne premietanie všetkým zainteresovaným a zúčastneným stranám; zdôrazňuje, že členské štáty by pri vypracúvaní vnútroštátnych programov digitalizácie mali vziať do úvahy náklady, ktoré vzniknú malým miestnym kinám, a možné príležitosti alebo dôsledky pre trh práce;
74. domnieva sa, že kiná, ktoré sa nachádzajú v menej osídlených oblastiach, kde sú kultúrne podujatia zriedkavé, a ktoré nie sú schopné zaplatiť náklady na prechod na digitálny formát, by sa mali vybaviť digitálnymi zariadeniami;
75. poukazuje na dostupnosť preferenčných pôžičiek, ktoré Európska investičná banka poskytuje kinám, ktoré sa usilujú o digitalizáciu a nemajú na ňu náležité prostriedky;
76. vyzdvihuje úlohu verejno-súkromných partnerstiev ako spôsobu financovania digitalizácie kín a zdôrazňuje potrebu ich podpory;
77. zdôrazňuje, že digitalizácia kín financovaná z verejných či súkromných zdrojov nesmie ohroziť nezávislosť kín ani viesť k zníženiu rozmanitosti programu a podielu európskych filmov na trhu;
78. vyzýva Komisiu, aby túto otázku riešila aj s ohľadom na predĺženie uplatňovania oznámenia o kinematografii;
79. v tejto súvislosti konštatuje, že akékoľvek verejné finančné prostriedky poskytované na digitalizáciu kinematografie a filmu by mali podliehať rovnakej kontrole ako štátna pomoc iným odvetviám;
80. podporuje spoluprácu medzi prevádzkovateľmi kín, miestnymi orgánmi, kinami, filmovými klubmi/spoločnosťami a filmovými festivalmi v záujme čo najlepšieho využitia digitálnych technológií zabezpečených prostredníctvom financovania zo zdrojov EÚ;
81. domnieva sa, že by sa mali zaviesť mechanizmy, ktoré by spojili distribútorov a prevádzkovateľov kín, a žiada intenzívnejšiu spoluprácu medzi malými kinami s cieľom minimalizovať náklady na investície do digitálneho vybavenia;

82. nabáda členské štáty, aby zvýšili objem financií venovaných na výskum spojený s technológiou digitálnej kinematografie a najmä so spôsobmi šírenia filmového materiálu a metódami jeho komprimácie, a to tak, aby vytvorená sieť bola interaktívna a ponúkala kvalitnú projekciu a súčasne umožňovala ľahšie používanie komprimovaného a dekomprimovaného obrazu;
83. zdôrazňuje význam náležitého investovania do výskumu, financovania a odbornej prípravy odborníkov, ktorí už pôsobia v tejto oblasti, aby sa im umožnilo zvyknúť si na používanie nových technológií a zaručilo sa sociálne začlenenie a ochrana zamestnania;
84. zdôrazňuje potrebu realizovať programy odbornej prípravy určené pre odborníkov v audiovizuálnom sektore, ktoré im umožnia naučiť sa používať digitálne technológie a prispôbiť sa novým obchodným modelom, a uznáva úspech iniciatív, ktoré sa v tejto oblasti už uskutočňujú; domnieva sa, že EÚ musí týmto programom prisľúbiť podporu a financovanie;

Poplatky za virtuálne kópie (VPF)

85. uznáva, že obchodný model, ktorým sa financuje zavádzanie digitálnych zariadení prostredníctvom poplatkov za virtuálne kópie (VPF – Virtual Print Fee), je vhodný pre veľké siete kín, ale nie je vhodným riešením pre malé a nezávislé kiná, ktoré obmedzuje nedostatok investičných prostriedkov, a že preto môže model financovania založený na VPF dokonca brzdiť kultúrnu rozmanitosť;
86. zdôrazňuje skutočnosť, že mnohé malé, vidiecke a klubové kiná, v ktorých sa premieta väčšinou európska produkcia, sú vylúčené z modelu VPF a že v záujme zachovania a posilnenia kultúrnej rozmanitosti a zaručenia konkurencieschopnosti môžu byť potrebné alternatívne spôsoby financovania vrátane verejnej podpory;
87. preto požaduje, aby sa modely financovania založené na VPF upravili v súlade s požiadavkami a špecifikami nezávislého programu a klubových kín;
88. konštatuje, že by sa mali propagovať modely financovania, ktoré nezávislým kinám umožnia získať prístup k platbám VPF od všetkých distribútorov; odporúča zakladať nákupné družstvá s cieľom sprístupniť skupinové tarify všetkým kinám;

Vzdelávanie v oblasti filmu

89. poukazuje na to, že vzdelávanie v oblasti filmu prispieva k rozvoju analytického myslenia a k všeobecnému formovaniu mládeže, pretože umožňuje spájať spoznávanie dedičstva s uvedomovaním si komplexnosti sveta obrazov a zvukov;
90. zdôrazňuje, že vzdelávanie prostredníctvom filmov vrátane kinematografickej kultúry a jazyka umožňuje občanom zaujať k rôznym formám médií kritický postoj, a tým zvýšiť objem a zlepšiť kvalitu zdrojov a možností, ktoré ponúka tzv. digitálna gramotnosť;
91. zdôrazňuje, že filmové vzdelávanie by malo občanom umožniť získať rozsiahlejšie

znalosti, oceňovať filmové umenie a zamýšľať sa nad hodnotami, ktoré filmy sprostredkujú;

92. vyzýva členské štáty, aby vzdelávanie v oblasti filmu zaradili do svojich vnútroštátnych vzdelávacích programov;
93. zdôrazňuje význam vzdelávania v oblasti filmu v nezávislých kinách vo všetkých etapách vzdelávania v záujme vytvárania publika pre európske filmy;
94. nabáda členské štáty, aby podporovali vzdelávacie programy filmových škôl a iných príslušných inštitúcií venované možnostiam tvorby filmov pomocou digitálnych technológií a produkcii a distribúcii digitálnych filmov;
95. žiada, aby sa kvalitná a aktuálna odborná príprava technického aj riadiaceho personálu zabezpečovala buď z finančných prostriedkov EÚ, alebo aby ju zabezpečovali úspešní uchádzači o financovanie EÚ, a to s cieľom zaistiť optimálne využívanie digitálnych technológií financovaných z prostriedkov EÚ;
96. vyzýva členské štáty, aby vytvorili a rozvíjali osobitné programy a podujatia, napríklad v rámci filmových festivalov, s cieľom rozvíjať vzdelávanie mladých európskych občanov a ich záujem o európske filmy;

Program MEDIA

97. uznáva, že program MEDIA podporuje európsky audiovizuálny priemysel už viac ako dvadsať rokov a prispieva k rozvoju, distribúcii a propagácii európskych filmov a k odbornej príprave prevádzkovateľov kín v oblasti digitálnych techník;
98. v tejto súvislosti víta záväzok pána Barrosa z 18. marca 2011 týkajúci sa zachovania a ďalšieho posilňovania programu MEDIA;
99. zdôrazňuje význam programu MEDIA v procese digitalizácie kín a žiada dodržiavanie súčasných položiek a riadkov financovania, ako aj zvýšenie prostriedkov v budúcej generácii programu s cieľom riešiť problémy spojené s digitálnymi technológiami;
100. vyzýva Komisiu, aby vyčlenila finančné prostriedky z nového programu MEDIA na obdobie po roku 2013 a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na podporu digitalizácie kín premietajúcich európsku produkciu;
101. pripomína, že je potrebné, aby sa v rámci budúcej generácie programu naplánovali opatrenia, ktoré vytvárajú významnú pridanú hodnotu a prispievajú k celkovej stratégii Európa 2020;
102. zdôrazňuje, že ako súčasť ďalšej generácie programu MEDIA sa musia zaviesť nové iniciatívy zamerané na zlepšenie a podporu prekladu, dabingu a titulkovania v záujme podpory nezávislých kín zameraných na premietanie európskych filmov;
103. pripomína, že investície do nových kinematografických technológií a prechod na digitálny formát by mali zlepšiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím, a to najmä vďaka zavedeniu technológie zvukového popisu;

104. preto žiada, aby sa do programu MEDIA začlenil okruh venovaný digitálnemu programu, a to s cieľom zjednodušiť prechod na digitálne formáty;
105. upozorňuje na význam programu stáljej odbornej prípravy MEDIA ako nástroja pre odborníkov v tejto oblasti určeného na zlepšenie ich zručností, aby sa prispôbili meniacim sa technológiám a výrobným metódam;
106. pripomína pridanú hodnotu programu počiatočnej odbornej prípravy MEDIA, ktorý uľahčuje mobilitu študentov filmových škôl v Európe, čo vedie k lepšiemu začleneniu do odborného odvetvia a intenzívnejšej európskej spolupráci a koprodukcii; v tejto súvislosti žiada zvýšenie objemu financovania tohto riadka;
107. odporúča, aby program MEDIA v rámci svojho úsilia o podporu celoeurópskej distribúcie investoval do služieb videa na požiadanie, podporoval nadnárodnú spoluprácu medzi jednotlivými platformami a odmeňoval iniciatívy v oblasti cezhraničnej spolupráce;
108. zdôrazňuje pridanú hodnotu európskej podpory, najmä vzhľadom na cezhraničné premietanie filmov a predchádzanie ďalšiemu rozdrobeniu európskeho filmového trhu;

Distribučné modely

109. konštatuje, že digitálne technológie ovplyvnili spôsob distribúcie filmov cez rôzne platformy a zariadenia prostredníctvom lineárnych alebo nelineárnych služieb;
110. uznáva, že po počiatočných výdavkoch na proces digitalizácie digitálna infraštruktúra následne podstatne zníži náklady na distribúciu a umožní malým distribútorom nezávislých filmov vydávať ich filmy vo väčšom rozsahu a osloviť tak širšie publikum;
111. uznáva, že úspešný prechod na digitálnu technológiu je nevyhnutne spätý s prístupom k vysokorýchlostnému širokopásmovému pripojeniu ako prostriedku distribúcie digitálneho obsahu, so zlepšením digitálneho softvéru a s mnohými inými zásadnými funkciami, a preto vyzýva inštitúcie, ktoré chcú prejsť na digitálne technológie, aby sa pripravili na závislú povahu tohto vzťahu;
112. konštatuje, že digitálne technológie podporujú rýchly rozvoj krátkych filmov a videa a umožňujú využívať nové distribučné modely a pružné uvádzanie filmov, napríklad možnosť sprístupniť film prostredníctvom rôznych platforiem krátko po jeho premiére;
113. okrem toho sa domnieva, že v záujme ochrany rozmanitosti kinematografie by sa malo zachovať obdobie výlučného využívania obsahu kinami;
114. pripomína, že jednou slabinou procesu digitalizácie je neschopnosť distribútorov, a najmä nezávislých distribútorov, ktorým sa nedostáva dostatočnej podpory pre digitálnu distribúciu, udržať s týmto procesom krok;
115. nabáda členské štáty, aby finančnú pomoc zamerali na distribúciu;
116. nabáda európske inštitúcie, aby zaviedli prípravné kroky a pilotné projekty zamerané na testovanie nových obchodných modelov, ktoré by mohli zlepšiť obeh európskych

audiovizuálnych diel;

117. nabáda členské štáty, aby navrhli stratégiu pre zavedenie siete digitálnych kín, ktorá by zahŕňala filmové štúdiá, kiná s jednou kinosálou, multiplexy a zariadenia na premietanie v priamom prenose a ktorá by používala všetky spôsoby prenosu dát vrátane satelitného prenosu;
118. zdôrazňuje, že na európskej úrovni treba rozvoj nových online riešení spojiť so zavádzaním spravodlivého odmeňovania audiovizuálnych autorov, ktoré bude úmerné ziskom, ktoré tieto nové formáty a služby prinášajú;

Propagácia európskej kinematografie

119. nabáda členské štáty, aby zabezpečili čo najväčšie zaraďovanie európskych filmov do programov svojich kín s cieľom zlepšiť ich obeh a propagáciu v celej EÚ a poskytnúť občanom EÚ možnosť oceniť bohatosť a rozmanitosť týchto filmov, a to prostredníctvom čo najširšieho spektra platforiem;
120. pripomína, že je potrebné presadzovať a podporovať európsku koprodukciu a že zvýšenie objemu takejto produkcie môže viesť k rozsiahlejšej distribúcii európskych filmov na celom kontinente;
121. podporuje činnosť sietí kín, napríklad Europa Cinemas, ktoré propagujú európsky film na celom svete tým, že finančne a prevádzkovo pomáhajú kinám, ktoré premietajú značný počet európskych filmov;
122. uznáva význam podpory nezávislých kín zameraných na premietanie európskych filmov (napríklad členov skupiny Europa Cinemas) s cieľom posilniť ich európsku programovú politiku a rozmanitosť a ich konkurencieschopnosť na trhu;
123. vyzýva na technologicky neutrálnu podporu všetkých kín, ktoré premietajú vysoký podiel európskych filmov a majú ambiciózny program, a to bez ohľadu na ich obrat alebo počet návštevníkov;
124. nabáda členské štáty, aby šírenie a obeh európskych filmov na svojich územiach propagovali a podporovali prostredníctvom tematických podujatí a festivalov; nabáda členské štáty, aby podporovali aj existenciu rozličných filmových škôl v Európe;
125. zdôrazňuje, že filmy vyhrávajúce ocenenia na európskych festivaloch by mali získať marketingovú podporu s cieľom ešte viac uľahčiť ich medzinárodné uvádzanie v rámci služieb videa na požiadanie a pomôcť propagovať európsku kinematografiu;
126. uznáva úlohu ceny Európskeho parlamentu LUX pri propagácii európskych filmov a viacjazyčnosti prekladaním tituliek víťazného filmu do všetkých 23 úradných jazykov EÚ, čo zároveň vytvára aj spoločenské diskusie medzi občanmi EÚ;
127. navrhuje lepšiu spoluprácu a interakciu s tretími krajinami zameranú na zvýšenie povedomia o európskych dielach na svetovom trhu, a najmä v oblasti Stredozemného mora, ktorá by propagovala kultúrnu výmenu a začínala nové iniciatívy na podporu

euro-stredozemského dialógu a demokratického rozvoja celého regiónu, a to v
neposlednom rade z hľadiska záväzkov vyplývajúcich z Euro-stredozemskej konferencie
o kinematografii;

o

o o

128. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam
a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Uznesenie o európskej kinematografii v digitálnom veku slúži predovšetkým ako pozvánka na zváženie pravého významu kinematografie: akú úlohu zohráva pri tvorbe a udržateľnosti občianskej spoločnosti?

Vzťah medzi občanmi a ich vnútroštátnymi alebo európskymi inštitúciami je krehký. V jadre tohto krehkého vzťahu leží otázka našej individuálnej a kolektívnej identity.

Ale čo to dnes znamená byť európskym občanom? Kinematografia poskytuje veľmi pôsobivú odpoveď.

Kinematografiu musíme vnímať ako politický akt zameraný na tvarovanie *európskej duše*, ako to tvrdí Wim Wenders, podľa ktorého „*má Európa svoju vlastnú dušu, ktorá je zakotvená v kultúre. A túto kultúru tvaruje nástroj, ktorý je základným kameňom nášho individuálneho a kolektívneho vedomia, ktoré následne vytvára európsku nádej. Tento nástroj má meno: kinematografia.*“ Slová Wima Wendersa by mali byť hlavnou zásadou akéhokoľvek pokusu o tvarovanie budúcnosti európskej kinematografie.

Nová definícia funkcie kinematografie v európskom kontexte, európska kinematografia v digitálnom veku, spochybňuje verejné politiky určené na podporu európskej kinematografie.

Na kinematografiu treba pozeráť z dvoch rôznych hľadísk – na jednej strane ako na nástroj kultúry, kde investície vytvárajú dlhodobé nehmotné výsledky, a na druhej strane ako na dôležité odvetvie európskeho priemyslu. Tvorba je srdcom kultúry, zatiaľ čo priemysel je jej plúcami.

Výzvy pre európsku kinematografiu

Európska kinematografia stojí zatiaľ pred svojou najväčšou výzvou: vyrovnáť sa s požiadavkami moderných technológií. Budúcnosť kinematografie je neoddeliteľne spojená s príchodom digitálneho veku. Moderné technológie menia audiovizuálny sektor, pre produkciu, distribúciu a dostupnosť európskych filmov prinášajú nové výzvy a príležitosti, ale aj určité riziká pri prechode z analógových systémov na digitálne. Proces prechodu by sa mal uskutočniť rýchlo a mal by byť koordinovaný na vnútroštátnej i na európskej úrovni. Do tohto procesu by sa mal zapojiť verejný, ako aj súkromný sektor.

Potenciál európskej kinematografie

Európska kinematografia má obrovský potenciál. Podľa údajov Európskeho audiovizuálneho observatória existuje v Európskej únii približne 30 000 premietacích sál. Väčšinu z nich tvoria malé kiná s jednou alebo dvomi premietacími sálami. V posledných rokoch môžeme vidieť zrýchlenie procesu digitalizácie kín, čo pramení z výroby digitálnych filmov, najmä v Spojených štátoch amerických, a tiež zo zvýšeného dopytu verejnosti po filmoch, v ktorých sa využíva technológia 3D.

Počet kín s digitálnymi projektormi v roku 2010 bol 8 682, čo je viac ako dvojnásobok počtu 4 129 kín, ktoré existovali v roku 2009.

Potenciál európskej kinematografie sa prejavuje aj vo výrobe filmov. V roku 2010 sa v Európe vyrobilo 1 203 filmov v porovnaní so 754 v Spojených štátoch amerických. Európske kiná predali takmer miliardu lístkov na európske filmy, čo predstavuje 27 % trhu. Európsky filmový trh s celým svojím potenciálom však stále nie je integrovaný a filmová distribúcia v rámci EÚ sa ukazuje ako ťažká. Dostupnosť kín je rôzna: v západnej Európe pripadá na jedno premietacie plátno 16 102 ľudí, kým v strednej a východnej Európe to je 40 750 ľudí.

Z analógových technológií na digitálne

Očakáva sa, že v blízkej budúcnosti bude musieť väčšina kín prejsť na digitálnu technológiu a filmové kópie už nebudú dostupné na 35 mm pásoch. Súčasná situácia spôsobuje vyššie náklady výrobcov aj majiteľom kín, ktorí musia mať dvojaký systém: na premietanie analógových, ako aj digitálnych filmov.

Vysoké náklady, ktoré dosahujú výšku až 2 000 EUR, sú spôsobené výdavkami na výrobu celuloidového pásu a tým, že pre každú jazykovú verziu je potrebné vyrobiť osobitnú kópiu, čo obmedzuje rozsah distribúcie filmu.

Náklady na výrobu digitálnej kópie sú nižšie – dosahujú výšku približne 200 EUR. Ak má kino prístup k vysokorýchlostnému širokopásmovému internetu alebo satelitnému spojeniu, prenos filmu je lacnejší a rýchlejší. Táto metóda distribúcie umožňuje simultánne premiéry filmu v mnohých jazykových verziách vo všetkých kinách. Táto metóda môže pomôcť nezávislým a nízkorozpočtovým filmom, ktorých distribúcia nie je v súčasnosti veľmi rozšírená. Vďaka tomu poskytuje digitálna technológia a distribúcia možnosti väčšieho počtu filmových premiér, jednoduchšej distribúcie filmu a vyššej dostupnosti európskych filmov pre občanov EÚ.

Treba poukázať na vysoké náklady na vybavenie kín digitálnymi projektormi, ktoré v súčasnosti predstavujú približne 100 000 EUR na jednu kinosálu. Existuje riziko, že kiná, ktoré sa neprispôbia digitalizácii, budú z trhu vytlačené a prestanú fungovať. Môže dôjsť k obmedzeniu prístupu určitých skupín spoločnosti k filmovej kultúre, čo sa týka predovšetkým vidieckych a menej rozvinutých oblastí, v ktorých prevládajú malé a nezávislé kiná. Ich zatvorenie môže spôsobiť problémy, pokiaľ ide o popularizáciu kultúry a oblast zamestnanosti.

V procese transformácie európskych kín sa musí zohľadniť neustály vývoj technológie. V dlhodobom časovom horizonte to môže znamenať, že bude potrebné prejsť na ďalší, novší formát. Súčasné rozlíšenia 2K (2 000 pixlov) a 4K (4 000 pixlov) úspešne umožňujú verejnosti pozeráť filmy vo formáte 3D. Európske odvetvie výroby 3D filmov má veľkú šancu na rozvoj. Preto je v krátkodobom časovom horizonte potrebné štandardizovať systémy, aby boli splnené normy ISO na európskej, ako aj na medzinárodnej úrovni. Rýchly prechod zapríčini, že členské štáty budú musieť svoje národné filmové dedičstvo archivovať na digitálnych médiách. Digitalizované filmové archívy budú budúcim generáciám slúžiť na výskumné, ako aj na vzdelávacie a vedecké účely. Preto je dôležité podporiť kiná a filmové knižnice, čo umožní pokračovanie európskeho filmového dedičstva.

Digitálne technológie v oblasti kultúry a filmov otvárajú diskusiu o budúcnosti chronológie médií. Ak uznávame, že popularizácia a zvýšená dostupnosť európskych filmov sú

rozhodujúcim činiteľom, potom je potrebné vytvoriť pružné modely, ktoré poskytnú možnosť vyváženého využívania lineárnych a nelineárnych platforiem so súčasným zohľadnením ochrany autorských práv.

Programy na podporu európskej kinematografie

Subjekty vo verejnom a v súkromnom sektore zo všetkých členských štátov by sa mali v procese prechodu z analógového na digitálny film zjednotiť na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ. Európsky parlament by mal začať túto zmenu paradigmy poskytnutím finančných prostriedkov.

Dôležité je, aby sa na politickej úrovni podporili rôzne spôsoby financovania digitalizácie kín. Jedným z najdôležitejších nástrojov jej financovania sú štrukturálne fondy. Preto sa musí do nového finančného výhľadu na roky 2014 – 2020 zahrnúť primeraná výška podpory. Je potrebné zdôrazniť, že podpora z Európskeho fondu regionálneho rozvoja už niektorým štúdiovým kinám umožnila lepšie sa postaviť výzvam digitalizácie. Ako príklad by sa mali spomenúť kiná v poľskom regióne Małopolska, v nemeckom Dolnom Sasku, v strednom a západnom Portugalsku a tiež v regióne Alentejo.

Nesmie sa zabudnúť na to, že systém financovania založený na poplatkoch za virtuálne kópie (VPF) bol vytvorený s cieľom uľahčiť prechod z analógového premietania na digitálne. Systém VPF je síce vhodný pre veľké reťazce kín a kiná s viacerými premietacími sálami, ale malým a nezávislým kinám nevyhovuje. Rýchlosť zmeny a nedostatok financií môže viesť k zatvoreniu malých kín bez podpory VPF, ktoré si nemôžu dovoliť kúpiť nové digitálne projektory. V tejto súvislosti je potrebné zaviesť mechanizmy na spojenie distribútorov a prevádzkovateľov kín a na podporu spolupráce medzi malými kinami s cieľom minimalizovať náklady na investície do digitálneho vybavenia.

Ďalším dôležitým nástrojom je dostupnosť preferenčných úverových sadzieb, ktoré Európska investičná banka poskytuje kinám, ktoré na digitalizáciu nemajú dostatočné prostriedky.

Dôležité je uznať význam programu MEDIA, ktorý od svojho vzniku pred 20 rokmi podporuje výhodné finančné podmienky pre európskych distribútorov a významne prispieva k rozvoju a propagácii európskych filmov. V rámci programu MEDIA sa musia začať nové iniciatívy zamerané na zlepšenie a podporu prekladu, dabingu a titulkovania a tiež programy odbornej prípravy určené zástupcom audiovizuálneho a filmového odvetvia na prispôbenie ich odborných znalostí digitálnym technológiám.

Vzdelávanie v oblasti filmu

V rámci finančných výhľadov na roky 2014 – 2020 sa musia preskúmať programy Európskej únie, najmä programy MEDIA a MEDIA MUNDUS. Treba sa ďalej usilovať o zachovanie silnej finančnej podpory pre kiná a celkovo pre kultúru a vzdelávanie. Kultúrna asimilácia sa v skutočnosti nemôže oddeliť od vzdelávania.

Vzdelávanie v oblasti filmu by malo verejnosť vybaviť potrebnými mediálnymi zručnosťami a pomôcť jej lepšie pochopiť a oceniť rôzne dostupné obsahy. Učiť občanov v rámci vzdelávania, ako majú „chápať obraz“, rozširuje znalosť sveta, formuje proces vnímania a rozmyšľania, rozvíja predstavivosť a pomáha učiť sa jazyk filmu. Keď mladého diváka

zasvätime do sveta filmovej kultúry, čím prehĺbime jeho znalosti, máme šancu vychovať osobu, ktorá si uchová záujem o hodnotné filmové diela a ktorá ich bude vedieť oceniť.

Ako v roku 1934 povedal Erwin Panofsky: „to filmy viac ako akákoľvek iná samostatná sila formujú názory, vkus, jazyk, šaty, správanie a dokonca aj psychiku“.

Náklady členských štátov na vzdelávanie v oblasti filmu sú v dlhodobom časovom horizonte nepochybne výhodnou investíciou. Preto sú členské štáty vyzvané, aby filmové vzdelávanie zaradili do svojich vnútroštátnych vzdelávacích programov. Ak chceme podporovať kultúrnu rozmanitosť, na ktorej je EÚ založená, mali by sme investovať do mladých ľudí.

Propagácia európskej kinematografie

Jednou z možností, ako podporiť popularizáciu európskej kinematografie v Európe a investovať do nej, sú filmové festivaly. Členské štáty a európske inštitúcie sú nabádané, aby organizovaním tematických podujatí a festivalov propagovali, podporovali a distribuovali tie najhodnotnejšie filmy.

Vynikajúcimi príkladmi podpory multikulturalizmu a viacjazyčnosti sú iniciatívy Európskeho parlamentu – filmová cena LUX a pripravovaný filmový festival LUX. Pridanou hodnotou týchto iniciatív v oblasti kultúry je, že podnecujú diskusie o témach, ktoré si to vyžadujú a ktoré sú pre občanov členských štátov dôležité. Premietané filmy sa venujú dôležitým európskym hodnotám, ktorých sila pochádza z toho, že sa prejavujú v rozmanitosti.

Ako sa vo svojej knihe vyjadril Zygmunt Bauman, kultúra je vnímaná ako priestor, kde ten druhý je vždy niekoho sused. Na základe tejto definície niet pochyb o tom, že Európa musí zohrávať osobitne dôležitú úlohu v oživení nášho pochopenia kultúry práve preto, že Európa je so svojou veľkou rozmanitosťou národov, jazykov a dejín priestorom, kde ten druhý je vždy niekoho sused a kde sa od každého stále požaduje, aby sa učil od všetkých ostatných.

Celkovo sa uznesenie o európskej kinematografii v digitálnom veku usiluje o podporu a zachovanie bohatosti európskej kinematografie, ako aj o zabezpečenie jej čo najširšej dostupnosti pre občanov v záujme jednoty a slobody myslenia.

25.5.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k európskej kinematografii v digitálnom veku
(2010/2306(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Jürgen Creutzmann

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje významný prínos európskej kinematografie pre investície do digitálnych technológií, inovácie, rastu a pracovných miest; zdôrazňuje, že popri hospodárskej dynamike, ktorá vychádza z umeleckého odvetvia EÚ, má mimoriadne významnú úlohu najmä kultúrny a sociálny rozmer európskej kinematografie;
2. zdôrazňuje, že v roku 2010 sa v kinách v EÚ predala takmer 1 miliarda lístkov, čo poukazuje na pretrvávajúcu popularitu kinematografie a jej obrovský potenciál v oblasti financií, rastu a zamestnanosti; zdôrazňuje, že pri tvorbe kinematografického obsahu majú význam všetky etapy výrobného reťazca a je potrebné ich podporovať;
3. poukazuje na to, že digitalizácia umožňuje lacnejšiu distribúciu kultúrneho obsahu na vnútornom trhu, otvára nové príležitosti pre európske filmové odvetvie a zabezpečuje konkurencieschopnosť a rozmanitosť európskej kinematografie;
4. poukazuje na to, že malé komerčné a nekomerčné kiná zaraďujú do svojho programu európsku tvorbu, čím predstavujú významný prínos k zachovaniu kultúrneho dedičstva; so znepokojením konštatuje, že existenciu mnohých nezávislých kín ohrozujú vysoké náklady na prechod na digitálnu technológiu a konkurencia zo strany kín, ktoré premietajú najmä filmy z USA;
5. zdôrazňuje, že prechod na digitalizáciu nesmie ohroziť programovú rôznorodosť ani kultúrne zariadenia vo vidieckych a v mestských oblastiach v žiadnej z krajín EÚ

a nesmie vyústiť do zatvárania malých a klubových kín v prospech multiplexov; zdôrazňuje význam sociálnej a kultúrnej úlohy kín, ktorá sa musí zachovať, a to najmä vo vidieckych a odľahlých oblastiach; zdôrazňuje skutočnosť, že mnohé malé, vidiecke a klubové kiná, v ktorých sa premieta väčšinou európska produkcia, sú vylúčené z obchodného modelu, ktorým sa financuje zavádzanie digitálnych zariadení prostredníctvom poplatkov za virtuálne kópie (VPF), a že v záujme zachovania a posilnenia kultúrnej rozmanitosti a zaručenia konkurencieschopnosti môžu byť potrebné alternatívne spôsoby financovania vrátane verejnej podpory;

6. zdôrazňuje potrebu verejných a súkromných investícií pri vstupe kinematografie do digitálneho veku; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rozširovali najlepšie postupy v oblasti financovania digitalizácie vrátane trhových riešení, napríklad združovanie malých kín do sietí s cieľom uzatvárať kolektívne dohody s distribútormi; vyzýva Komisiu, členské štáty a regióny, aby poskytli verejné financie na digitálnu konverziu tým kinám, ktoré nedokážu dostatočne pokryť svoje finančné potreby z iných zdrojov, a aby čo najviac skrátili prechodné obdobie;
7. upriamuje pozornosť na ťažkú situáciu malých mestských kín, ktoré ako klubové kiná pomáhajú uchovávať kultúrne dedičstvo;
8. zdôrazňuje pridanú hodnotu európskej podpory, najmä vzhľadom na cezhraničné premietanie filmov a predchádzanie ďalšiemu rozdrobeniu európskeho filmového trhu; v tejto súvislosti víta záväzok predsedu Barrosa z 18. marca 2011 týkajúci sa zachovania a ďalšieho posilňovania programu MEDIA; vyzýva Komisiu, aby vyčlenila finančné prostriedky z nového programu MEDIA na obdobie po roku 2013 a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na podporu digitalizácie kín premietajúcich európsku produkciu;
9. vyzýva členské štáty, aby pri navrhovaní systémov štátnej pomoci pre digitálnu konverziu zohľadnili pravidlá EÚ pre hospodársku súťaž a predišli tým narušeniu podmienok financovania digitálnej kinematografie; vyzýva Komisiu, aby vypracovala jasné usmernenia pre štátnu pomoc na základe skúseností z rôznych členských štátov a zvýšila tým právnu istotu, pričom by sa členským štátom mala ponechať sloboda rozhodovať o podobe financovania filmov a kín na vnútroštátnej úrovni;
10. zdôrazňuje, že verejná podpora by mala byť nielen neutrálna z technologického hľadiska, ale mala by aj zabezpečovať udržateľnosť investícií pri zohľadnení osobitných podnikateľských modelov prevádzkovateľov kín a technických požiadaviek distribútorov;
11. vyzýva Komisiu, aby dôkladne preskúmala dôsledky, ktoré prináša prechod z tradičného na digitálne premietanie všetkým zainteresovaným a zúčastneným stranám; zdôrazňuje, že členské štáty by pri vypracúvaní vnútroštátnych programov digitalizácie mali vziať do úvahy náklady, ktoré vzniknú malým miestnym kinám, a možné príležitosti alebo dôsledky pre trh práce; zdôrazňuje význam náležitého investovania do výskumu, financovania a odbornej prípravy odborníkov, ktorí už pôsobia v tejto oblasti, aby sa im umožnilo zvyknúť si na používanie nových technológií a zaručilo sa ich sociálne začlenenie a ochrana zamestnania;
12. víta skutočnosť, že prostredníctvom normy 2K sa vytvorila jedinečná, otvorená

a kompatibilná celosvetová norma ISO pre digitálne projekcie, ktorá zohľadňuje osobitné potreby európskych prevádzkovateľov kín; vyzýva európske a vnútroštátne normalizačné orgány, aby zodpovedajúcim spôsobom podporovali uplatňovanie tejto normy;

13. víta skutočnosť, že Komisia vo svojom pracovnom programe pre normalizáciu priemyselných inovácií na roky 2010 až 2013 informovala o pláne stanoviť do roku 2013 dobrovoľné normy na ukladanie digitálnych filmov do archívov, na ich uchovávanie a premietanie vo formáte 3D.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.5.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 32 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Trevor Colman, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Iliana Ivanova, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Laurence J.A.J. Stassen, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Cornelis de Jong, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Konstantinos Poupakis

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	5.10.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Marek Henryk Migalski, Katarína Neved'alová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Sampo Terho, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Nessa Childers, Iosif Matula
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Jacky Hénin